

Informace o výsledcích kontrolní činnosti Živnostenského úřadu města Brna za rok 2022

Tato informační zpráva Živnostenského úřadu města Brna o výsledcích kontrolní činnosti za rok 2022 je splněním informační povinnosti kontrolního orgánu dle § 26 zákona č. 255/2012 Sb., kontrolní řád, v platném znění.

Počet kontrol

V roce 2022 provedl Živnostenský úřad města Brna 860 živnostenských kontrol.

Pokuty příkazovým blokem

V roce 2022 Živnostenský úřad města Brna uložil 92 pokut příkazovým blokem v celkové výši 165 500 Kč.

Správní řízení

V souvislosti s úkony spojenými s kontrolní činností bylo vedeno celkem 1 178 správních řízení, přičemž celková výše uložených pokut činila 3 032 100 Kč, uložená výše nákladů řízení činila 374 000 Kč.

Nejčastěji vedené přestupkové řízení bylo podle § 62 odst. 1 písm. e) bod 2. a písm. u) živnostenského zákona (neoznámení zahájení či ukončení činnosti v provozovně dle § 17 odst. 3 živnostenského zákona, a na to navázané neoznámení adresy pro případné závazky podnikatele při ukončení činnosti v provozovně dle § 31 odst. 16 živnostenského zákona – při souběhu těchto porušení byla vedena společná řízení), a to celkem ve 129 případech, přičemž v 68 případech byla uložena pokuta v celkové výši 126 600 Kč, v 12 případech byl uložen trest napomenutí a 46 případů bylo odloženo z důvodu promlčení. V dalších 125 případech bylo vedeno přestupkové řízení podle § 62 odst. 1 písm. e) bod 2. (neoznámení zahájení či ukončení činnosti v provozovně dle § 17 odst. 3 živnostenského zákona) nebo písm. u) živnostenského zákona (neoznámení adresy pro případné závazky podnikatele při ukončení činnosti v provozovně dle § 31 odst. 16 živnostenského zákona), které bylo ukončeno v 52 případech pokutou v celkové výši 74 000 Kč, v 31 případech napomenutím a ve 41 případech bylo řízení odloženo z důvodu promlčení. V dalších 71 případech bylo vedeno řízení ve věci přestupku podle § 62 odst. 1 písm. d) živnostenského zákona (neustanovení nového odpovědného zástupce), přičemž v těchto případech byly uloženy pokuty v celkové výši 232 500 Kč. Dále bylo v 17 případech vedeno řízení ve věci spáchání přestupku podle § 62 odst. 1 písm. k) živnostenského zákona (neoznačení sídla dle § 31 odst. 2 věta první živnostenského zákona), ve kterých byly uloženy pokuty v celkové výši 31 000 Kč. V 60 případech byla vedena řízení ve věci spáchání přestupků podle § 61 odst. 3 a § 63 odst. 1 živnostenského zákona (neoprávněné podnikání FO a PO), přičemž v 59 případech byly uloženy pokuty v celkové výši 1 343 500 Kč a v 1 případě trest napomenutí.

Velmi často ukládanou pokutou spojenou s výkonem kontrolní činnosti živnostenského úřadu, byla také pokuta za přestupek dle § 15 odst. 1 písm. a) kontrolního řádu, spočívající

v nevytvoření podmínek pro výkon kontroly a neposkytnutí potřebné součinnosti k provedení kontroly kontrolovanou osobou. Jednalo se o 138 řízení, ve 134 případech byly uloženy pokuty v souhrnné výši 1 116 000 Kč a ve 4 případech trest napomenutí. V dalších 7 případech byla uložena pokuta za přestupek dle § 15 odst. 1 písm. b) kontrolního řádu, spočívající v nevytvoření součinnosti potřebné ke kontrole povinnou osobou, a to v celkové výši 43 000 Kč. Uvedené negativní jednání prodlužovalo samotný průběh živnostenských kontrol, případně často zapříčinilo, že faktická šetření na požadovaných místech neproběhla vůbec.

V případech správních řízení ve věcech jiných správních deliktů či nesplnění podmínek stanovených pro provozování živnosti podle živnostenského zákona, bylo nejčastěji vedené řízení podle § 58 odst. 1 písm. d) cit. zákona, a to ve 281 případech, přičemž ve 272 případech bylo podnikateli zrušeno živnostenské oprávnění; ve zbývajících případech bylo řízení zastaveno po nápravě protiprávního stavu podnikatelem. Dále bylo ve 121 případech vedeno řízení podle § 58 odst. 3 a 8 živnostenského zákona, přičemž v 49 případech bylo podnikateli Živnostenským úřadem města Brna zrušeno živnostenské oprávnění, v 47 případech bylo provozování příslušné živnosti pozastaveno, a ve 3 případech bylo řízení po napravení protiprávního stavu ze strany podnikatele zastaveno. V 96 případech bylo podnikateli živnostenské oprávnění Živnostenským úřadem města Brna zrušeno podle § 58 odst. 5 živnostenského zákona, a to z důvodu, že podnikatel neprovozuje živnost po dobu delší než 4 roky a neoznámil přerušení provozování živnosti podle § 31 odst. 11 živnostenského zákona.

Ve zbývajících 87 případech se jednalo o ostatní řízení vedená pro jednotlivá další porušení živnostenského zákona či zvláštních právních předpisů, anebo společná řízení s více než dvěma projednávanými přestupky.

Součinnost orgánů státní správy dle § 68 odst. 1 ŽZ

V rámci součinnosti orgánů státní správy bylo Živnostenskému úřadu města Brna od jiných orgánů provádějících kontrolu podle zvláštních předpisů doručeno 232 opisů jejich rozhodnutí o závažném porušení zvláštních právních předpisů osobami podnikajícími v režimu živnostenského zákona. Současně s některými rozhodnutími byly doručeny také návrhy na zrušení živnostenského oprávnění.

Od oblastních inspektorátů práce obdržel Živnostenský úřad města Brna 67 rozhodnutí, k nimž byl připojen 1 návrh na zrušení živnostenského oprávnění. Návrh však nebyl akceptován, jelikož v tomto případě byla možnost zrušení oprávnění objektivně vyhodnocena tak, že sankční rušení oprávnění by byla neadekvátními opatřeními s ohledem na výši ukládané pokuty a jejího odůvodnění, kdy inspektorát práce kladl důraz zejména na očekávaný preventivní účinek ukládané peněžité sankce.

Od inspektorátů České obchodní inspekce obdržel Živnostenský úřad města Brna 75 rozhodnutí, avšak ani v jednom případě nebylo ze strany ČOI navrženo zrušení živnostenského oprávnění, přičemž ani ze strany živnostenského úřadu doručená rozhodnutí nezakládala důvod k přijetí této sankce.

Od celních úřadů obdržel Živnostenský úřad města Brna 24 rozhodnutí, avšak ani v jednom případě nebylo ze strany celního úřadu navrženo zrušení živnostenského oprávnění, přičemž ani ze strany živnostenského úřadu rozhodnutí nezakládala důvod k přijetí této sankce.

Od inspektorátu Státní zemědělské a potravinářské inspekce obdržel Živnostenský úřad města Brna 2 rozhodnutí, avšak ani v jednom případě nebylo ze strany SZPI navrženo zrušení živnostenského oprávnění a ani ze strany živnostenského úřadu nezakládalo toto rozhodnutí důvod ke zrušení živnostenského oprávnění.

Od okresní správy sociálního zabezpečení obdržel Živnostenský úřad města Brna 1 návrh na zrušení živnostenského oprávnění. Tímto návrhem byl založen důvod k zahájení řízení ve věci a živnostenské oprávnění bylo navrženému subjektu zrušeno.

Od zdravotních pojišťoven obdržel Živnostenský úřad města Brna 5 návrhů na zrušení živnostenského oprávnění. Těmito návrhy byly založeny důvody k zahájení řízení ve věci a živnostenská oprávnění byla navrženým subjektům zrušena.

Od Ministerstva pro místní rozvoj obdržel Živnostenský úřad města Brna 1 návrh na zrušení živnostenského oprávnění. Tímto návrhem byl založen důvod k zahájení řízení ve věci a živnostenské oprávnění bylo navrženému subjektu zrušeno.

Od Hasičského záchranného sboru obdržel Živnostenský úřad města Brna 1 rozhodnutí, které neobsahovalo návrh na zrušení živnostenského oprávnění a ani ze strany živnostenského úřadu nezakládalo důvod k přijetí této sankce.

Dále Živnostenský úřad města Brna obdržel od územních pracovišť finančních úřadů 50 oznámení podle § 238 odst. 5 písm. b) zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, které byly Živnostenským úřadem města Brna využity jako podklady v řízení ve věci zrušení živnostenských oprávnění ve smyslu § 58 odst. 5 živnostenského zákona, neboť podnikatelé již více jak čtyři roky neprovozují podnikatelskou činnost a nekomunikují se správcem daně. S oznámeními bylo naloženo tak, že ve 44 případech byla podnikatelským subjektům zrušena živnostenská oprávnění. V dalších 2 případech není řízení ve věci zrušení živnostenského oprávnění dotčeného podnikatele dosud ukončeno. Ve 4 případech byla poskytnutá informace odložena buď z důvodu, že subjekt neměl orgán způsobilý za něj jednat, či byly zjištěny skutečnosti, které vyvracely důvodnost zaslání návrhu, jelikož bylo následně zjištěno, že subjekty podnikatelskou činnost provozovaly či živnosti měly přerušeny, aniž o této skutečnosti byly finanční úřady informovány.

Dále Živnostenský úřad města Brna obdržel 2 rozhodnutí od jiných živnostenských úřadů a 1 rozhodnutí od Magistrátu města Jihlavy, odboru životního prostředí, avšak ani v jednom případě nebylo ze strany odesílatele navrženo zrušení živnostenského oprávnění, přičemž ani ze strany živnostenského úřadu doručená rozhodnutí nezakládala důvod k přijetí této sankce.

Odborná a finanční způsobilost dopravců

Ve druhé polovině roku 2022 obdržel Živnostenský úřad města Brna od Odboru dopravy Krajského úřadu Jihomoravského kraje celkem 17 návrhů na změnu (zúžení) rozsahu předmětu podnikání, případně na zrušení živnostenského oprávnění, podaných v souladu s § 35b odst. 5 zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, v platném znění, z důvodu, že podnikatel v silniční dopravě neprokázal trvání finanční způsobilosti ve lhůtě podle § 8 odst. 2 zákona o silniční dopravě. V 14 případech byl rozsah koncese změněn v souladu s návrhy uvedeného odboru dopravy. Ve 2 případech byla koncesovaná živnost zrušena v celém

rozsahu. V 1 případě není řízení ve věci zúžení živnostenského oprávnění dotčeného podnikatele dosud ukončena.

Hlavní okruhy tematicky zaměřených kontrol dle plánu na rok 2022

Mezi plánované tematicky zaměřené kontroly v roce 2022 patřily zejména kontroly podnikatelů, jež byli držiteli živnostenského oprávnění pro provozování živnosti volné, obor činnosti č. 58 Nákup, prodej, správa a údržba nemovitostí, a to v návaznosti na účinnost zákona č. 39/2020 Sb. a č. 249/2021 Sb. (transformace uvedeného oboru činnosti č. 58 a vznik nové vázané živnosti s předmětem podnikání „Realitní zprostředkování“). V této oblasti bylo provedeno celkem 378 kontrol, přičemž bylo zjištěno 72 porušení právní povinnosti, bylo vedeno 37 správních či přestupkových řízení, bylo uloženo 5 příkazů na místě, ve 24 případech bylo porušení odloženo a v 6 případech bylo porušení vyřízeno domluvou. Mezi hlavní zjištěná porušení právní povinnosti v této oblasti patřilo neoznámení zahájení či ukončení činnosti v provozovně dle § 17 odst. 3 živnostenského zákona (33x), ve většině případů současně s neoznámením adresy pro případné závazky podnikatele při ukončení činnosti v provozovně dle § 31 odst. 16 živnostenského zákona, neprokázání právního důvodu pro užívání sídla dle § 31 odst. 2 věta druhá živnostenského zákona (5x), dále neoznačení sídla dle § 31 odst. 2 věta první živnostenského zákona (2x), neoznačení provozovny dle § 17 odst. 7 a 8 živnostenského zákona (2x) a porušení informačních povinností ve smyslu § 435 občanského zákoníku (10x); specifické porušení dle § 10 odst. 2 kontrolního řádu, kdy podnikatel neposkytl potřebnou součinnost k výkonu kontroly bylo řešeno ve 20 případech.

Další plánovanou oblastí kontrol na rok 2022 byla nabídka poskytování služeb a prodeje zboží prostřednictvím sítě internet (např. nabídka služeb tzv. „hodinového manžela“, nabídka fotovoltaiky, opravy elektronických zařízení a anonymní prodej zboží přes servery bazos.cz, aukro.cz a facebook). V této oblasti bylo provedeno celkem 106 kontrol (+5 kontrol dosud nebylo ukončeno, ve kterých je podezření na neoprávněné podnikání – nejsou tedy zahrnuty), při kterých bylo zjištěno 73 porušení právní povinnosti, bylo vedeno 38 správních či přestupkových řízení, bylo uloženo 15 příkazů na místě, v 19 případech bylo porušení odloženo a v 1 případě bylo porušení vyřízeno domluvou. Mezi hlavní zjištěná porušení právní povinnosti v této oblasti patřilo neoznámení zahájení či ukončení činnosti v provozovně dle § 17 odst. 3 živnostenského zákona (33x), ve většině případů současně s neoznámením adresy pro případné závazky podnikatele při ukončení činnosti v provozovně dle § 31 odst. 16 živnostenského zákona, provozování živností bez potřebného živnostenského oprávnění (12 x), neprokázání právního důvodu pro užívání sídla dle § 31 odst. 2 věta druhá živnostenského zákona (4x), dále neoznačení sídla dle § 31 odst. 2 věta první živnostenského zákona (1x), neoznačení provozovny dle § 17 odst. 7 a 8 živnostenského zákona (7x), porušení informačních povinností ve smyslu § 435 občanského zákoníku (6x) a pokračování v provozování živnosti před uplynutím doby, na kterou bylo provozování živnosti přerušeno podle § 31 odst. 11 živnostenského zákona (1x); specifické porušení dle § 10 odst. 2 kontrolního řádu, kdy podnikatel neposkytl potřebnou součinnost k výkonu kontroly bylo řešeno v 7 případech. Ve zbylých případech byl zjištěn souběh více porušení.

Dále bylo v rámci plánu kontrol na rok 2022 vytipováno celkem 11 podnikatelů, kteří na Úřadě práce České republiky – krajské pobožce v Brně inzerovali nabídku zaměstnání ve stavebnictví, aniž by byli držiteli živnostenského oprávnění s předměty podnikání „Zednictví“

nebo „Provádění staveb, jejich změn a odstraňování“. Na základě kontrol bylo zjištěno 6 porušení právních povinností, mezi které patřilo zejména provozování živnosti bez příslušného živnostenského oprávnění (4x), neoznámení pokračování provozování živnosti (1x) a neoznačení sídla (1x).

Dále bylo v rámci plánu na rok 2022 provedeno 67 kontrol ve vybraných městských částech města Brna, při kterých bylo zjištěno 48 porušení právní povinnosti, bylo vedeno 30 správních či přestupkových řízení, byl uložen 1 příkaz na místě a v 17 případech bylo porušení odloženo. Mezi hlavní zjištěná porušení právní povinnosti v této oblasti patřilo neoznámení zahájení či ukončení činnosti v provozovně dle § 17 odst. 3 živnostenského zákona (22x), ve většině případů současně s neoznámením adresy pro případné závazky podnikatele při ukončení činnosti v provozovně dle § 31 odst. 16 živnostenského zákona, provozování živností bez potřebného živnostenského oprávnění (2 x), neprokázání právního důvodu pro užívání sídla dle § 31 odst. 2 věta druhá živnostenského zákona (2x), neoznačení provozovny dle § 17 odst. 7 a 8 živnostenského zákona (1x), porušení informačních povinností ve smyslu § 435 občanského zákoníku (1x) a v jednom případě byl zjištěn souběh více porušení; specifické porušení dle § 10 odst. 2 kontrolního řádu, kdy podnikatel neposkytl potřebnou součinnost k výkonu kontroly bylo řešeno v 1 případě.

Dále bylo v rámci plánu na rok 2022 provedeno 112 kontrol stánkového prodeje, při kterých bylo zjištěno 1 provozování živnosti bez příslušného živnostenského oprávnění. V několika málo případech byla zjištěna porušení zanedbatelného rozsahu (neuvedené IČO nebo sídlo na označení stánku), která však byla obratem napravena.

Ve sledovaném období byly provedeny s ČOI 2 společné kontroly na základě Dohody o koordinaci výkonu kontrolní činnosti mezi Českou obchodní inspekcí a Ministerstvem průmyslu a obchodu ze dne 9. 3. 2007. Jednalo se o kontrolu zastaváren a nebylo při nich zjištěno žádné porušení právních povinností.

Na rok 2022 byly naplánovány a provedeny kontroly z oblasti tržního řádu týkající se vedení správních řízení, provedených kontrol a řešení podnětů a stížností ve 4 úřadech městských částí v Brně. Předmětem kontrol přenesené působnosti v oblasti přestupků dle § 4 odst. 1 zákona 251/2016 Sb., o některých přestupcích (s účinností od 1.7.2017), v oblasti dodržování tržního řádu (nařízení statutárního města Brna č. 1/2002, kterým se vydává „Tržní řád“, ve znění pozdějších nařízení). Kontrolami nebyla zjištěna porušení obecně závazných předpisů a jiných právních předpisů, kterými je kontrolovaný subjekt povinen se řídit.

Za správnost: Mgr. Jiří Škoda
Tel. 542 173 352
e-mail: skoda.jiri@brno.cz

Brno 17. 2. 2023

otisk hranatého razítka správního úřadu

JUDr. Dobromila Macháčková v.r.
vedoucí Živnostenského úřadu
města Brna